

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 76.999/1/V
van 12 september 2024

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over het milieuvriendelijke uitzonderlijk vervoer’

Op 29 juli 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege* verlengd tot 12 september 2024, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over het milieuvriendelijke uitzonderlijk vervoer’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 3 september 2024. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON en Bruno PEETERS, assessoren, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 september 2024.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de verkiezingen van 9 juni 2024 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING VAN HET ONTWERP

3.1. Het decreet van 3 mei 2013 ‘betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport’ bevat in het licht van de bescherming van de wegeninfrastructuur onder meer een regeling voor een pilootproject inzake “milieuvriendelijk uitzonderlijk vervoer”¹.

3.2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zet dit pilootproject op en bepaalt de voorwaarden voor voertuigen en voertuigcombinaties waaronder milieuvriendelijk uitzonderlijk vervoer wordt toegelaten. Het gaat om voorwaarden inzake de breedte en de lengte en om de lading van de voertuigen.²

Er is een vergunning nodig van het agentschap.³ Het ontwerp bepaalt de gegevens die de vergunningsaanvraag moet bevatten⁴, de elementen die in de vergunning moeten worden

¹ Dit is “het vervoer van deelbare ladingen verricht met een emissievrij of emissiearm voertuig of een combinatie van voertuigen getrokken door een emissievrij of emissiearm voertuig waarvan de afmetingen, de eigen massa, de massa onder de assen of de massa in beladen toestand, door zijn constructie of samenstelling, de maxima overschrijden die zijn bepaald in het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en in het technisch reglement” (artikel 2, 1°/3).

² Artikelen 2 tot 5 van het ontwerp.

³ Artikelen 1, 1°, 7 en 10.

⁴ Artikelen 8 en 9.

vermeld⁵, de verplichtingen van de houder van de vergunning⁶, de gevallen waarin de vergunning kan worden ingetrokken of voor een bepaalde tijd geschorst en de procedureregels hiervoor.⁷

Het ontwerp bevat een bepaling over de gegevensverwerking⁸, voorziet in de oprichting van een evaluatiecommissie om het pilootproject te evalueren⁹ en in de buitenwerkingtreding op 31 december 2027.¹⁰

RECHTSGROND

4. Artikel 13/8, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2013 machtigt de Vlaamse Regering de volgende aspecten van het pilootproject te bepalen:

“1° de start- en einddatum;

2° de toegelaten voertuigen of voertuigcombinaties;

3° de technische voorwaarden van de voertuigen en combinaties van voertuigen;

4° de aard van de lading die vervoerd mag worden.”

Deze bepaling kan rechtsgrond bieden voor de artikelen 3 tot 5.

De Raad van State stelt vast dat geen startdatum van het toegelaten pilootproject is bepaald in het voorgelegde ontwerp. Tenzij ervan wordt uitgegaan dat deze samenvalt met de inwerkingtreding van het ontwerp, dient hieraan te worden verholpen.

De toegelaten voertuigen of voertuigcombinaties en de aard van de lading worden evenmin bepaald in het ontwerp.

5. Artikel 15 van het ontwerp bepaalt met betrekking tot de gegevensverwerking de bij te houden gegevens, de bewaartermijn, de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van verwerking.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende

⁵ Artikel 11.

⁶ Artikelen 12 en 13.

⁷ Artikel 14.

⁸ Artikel 15.

⁹ Artikelen 16 tot 18.

¹⁰ Artikel 19.

vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.¹¹

Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van de persoonsgegevens die zijn opgenomen in de documenten vermeld in artikel 15, eerste lid, van het ontwerp in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.¹²

Hierover bevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“Door te voorzien in een vergunningsstelsel in artikel 13/10 van het decreet heeft de decreetgever een impliciete rechtsgrond gecreëerd voor de eventuele verwerking van persoonsgegevens die gepaard gaat met de vergunningsaanvraag.”

Artikel 13/10 van het decreet van 3 mei 2013, waarin rechtsgrond voor artikel 15 van het ontwerp wordt gezocht, bevat geen machtiging in verband met het verwerken van persoonsgegevens, en regelt evenmin de essentiële elementen van de verwerking van de persoonsgegevens. Het verdient aanbeveling om bij de eerstvolgende gelegenheid het decreet van 3 mei 2013 aan te vullen met de essentiële elementen van de door dit decreet vereiste verwerkingen van persoonsgegevens, zoals de sinds het aannemen van dit decreet ontwikkelde adviespraktijk en rechtspraak dat vereisen.

¹¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

¹² Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. In de rubriek ‘Vormvereisten’ van de aanhef moet voor elke met een liggend streepje vermelde vormvereiste waaraan werd voldaan, het nummer en de datum waarop aan de formaliteit is voldaan worden vermeld waar in het ontwerp “[datum]”, “nr. 2024/XX” en “nr. XX/2024” is geschreven.

Het advies van de Raad van State hoort niet in de lijst van de met een liggend streepje vermelde vormvereisten waaraan werd voldaan. Het advies van de Raad van State moet apart worden vermeld.¹³

Artikel 16

7. In zoverre “het VIL” een afkorting is, moet de naam van de organisatie voluit worden geschreven in artikel 16, tweede lid, 5°, van het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Pierre LEFRANC

¹³ Zie Omzendbrief betreffende de wetgevingstechniek, VR 2019/4, aanwijzingen 79 en 83.